

DAA-19080001020801

Seat No.

B. Com. (Sem. II) (W.E.F. 2019) Examination

April - 2022

Accounting-2 (New Course)

Time: 2:30 Hours] [Total Marks: 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

(2) બધી જ જરૂરી ગણતરી પ્રશ્નના ભાગરૂપે દર્શાવો.

(3) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

1 જીલ અશોક કોર્પોરેશન પાસેથી તા. 01-04-2017ના રોજ બસ હપતા ખરીદ 17.5 પદ્ધતિથી ખરીદી છે અને કરાર કરવાના સમયે રૂ. 24 લાખ ચૂકવ્યા છે. બાકીની રકમ દરેક વર્ષે 31-03ના રોજ ચૂકવ્યા હતા, જેમાં ચૂકવવાના બાકી રોકડ કિંમત પર 10% વ્યાજ સાથે ચાર હપતાઓ નીચે મુજબ છે:

તારીખ	31-03-2018	31-03-2019	31-03-2020	31-03-2021
હપતા (રૂ.)	35,60,000	12,80,000	?	31,68,000

સીધી લીટીની પદ્ધતિ દ્વારા ઘસારા વાર્ષિક દર 9% આપેલો છે. ત્રીજું વર્ષ 31-03-2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના અંતે નીચે મુજબની આમનોંધ જીલના ચોપડામાં દર્શાવેલી હતી.

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)
ઘસારા ખાતે ઉ.	9,00,000	
તે બસ ખાતે		9,00,000

અશોક કોર્પોરેશનના ચોપડે જરૂરી ખાતાઓ બનાવો અને જીલના ચોપડામાં 2018-19ના વર્ષની આમનોંધ દર્શાવો.

2 શ્રી મનીષ એક મશીન સનશાઈન મેન્યુફેક્ચરર પાસેથી હપતા ખરીદ પદ્ધતિ 17.5 દ્વારા 1 જાન્યુઆરી, 2018ના રોજ ખરીદે છે. કરાર કરવાના સમયે રૂ. 20,000 ચૂકવાયા હતા અને બાકીના ત્રણ વાર્ષિક હપતાઓ નીચે મુજબના છે:

હપતા	પહેલો હપતો	બીજો હપતો	ત્રીજો હપતો
	(31-12-2018)	(31-12-2019)	(31-12-2020)
₹.	26,000	24,000	22,000

સીધી લીટીની પદ્ધતિથી વાર્ષિક 10%ના દરે ઘસારો ગણવામાં આવ્યો છે. પેઢીના હિસાબો 31 ડિસેમ્બરના અંતે પૂરા થાય છે. શ્રી મનીષના ચોપડે મશીનનું ખાતું તૈયાર કરો.

- 3 સૌરાષ્ટ્રની ધારા લિ. કોલસાની ખાણ ભાડા પટ્ટે 01-01-2013થી ચાલુ થતા 17.5 વર્ષે 20 વર્ષ માટે રાખે છે. કંપની લઘુતમ ભાડું વાર્ષિક રૂ. 160,000 ચૂકવે છે. દરેક વર્ષે ખરેખર રોયલ્ટી કરતા વધારાનું લઘુતમ ભાડું હોય, ઓછા કામનું નુકસાન તે પછીના બે વર્ષમાં મજરે લઈ શકાશે. અકસ્માત અને હડતાળના કિસ્સામાં જો ખરેખર રોયલ્ટી લઘુતમ ભાડા કરતા ઓછી હોય તો તે વર્ષે લઘુતમ ભાડું 25% ઘટાડવું. રોયલ્ટી ટન દીઠ રૂ. 0.75 છે. વાર્ષિક ઉત્પાદન પ્રથમ વર્ષ 1,20,000 ટન, બીજા વર્ષ 1,60,000 ટન, ત્રીજા વર્ષ 2,80,000 ટન અને ચોથા વર્ષ 2,00,000 ટન હતું. ચોથા વર્ષમાં હડતાળ થઈ હતી. ધારા લિ.ના ચોપડે લઘુતમ ભાડાનું ખાતું, રોયલ્ટી ખાતું, માલિકનું ખાતું અને ઓછા કામનાં નકસાનનં ખાતં તૈયાર કરો.
- 4 કલ્યાણી કોર્પોરેશન લિ. એક ખાણ તા. 01-01-2011ના રોજ ભાડે લે છે. 17.5 પ્રથમ વર્ષે લઘુતમ ભાડું રૂ. 14,000 તે પછીના વર્ષમાં લઘુતમ ભાડામાં રૂ. 1,400ના વધારવામાં આવ્યા હતા. રોયલ્ટીના ટન દીઠ રૂ. 0.25 કોલસો લેવામાં આવ્યો, ઓછા કામનું નુકસાન તે પછીના ત્રણ વર્ષમાં મજરે લઈ શકાશે. પહેલા પાંચ વર્ષનું વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતું:

વર્ષ 201		2011	2012	2013	2014	2015
ઉત્પાદન	(ટનમાં)	14,000	42,000	84,000	1,12,000	39,200

કલ્યાણી કોર્પોરેશન લિ.ના ચોપડે નીચેના ખાતાઓ તૈયાર કરો :

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) ઓછા કામનાં નુકસાનનું ખાતું
- (3) માલિકનું ખાતું
- (4) લઘુતમ ભાડાનું ખાતું
- 5 CANMARINEના એક જહાજની સફરની તા. 01-04-2021થી **17.5** 30-06-2021 સમય દરમિયાનની માહિતી નીચે મુજબ છે. તેના સફરનું ખાતું તૈયાર કરો.

વિગતો	રકમ રૂ.
કોલસો - શરૂઆતનો સ્ટોક	
ડિઝલ	35,000
બંદર ખર્ચા	50,000
ચઢામણી અને ઉતરામણી ખર્ચ	75,000
માસિક કેપ્ટનનો પગાર	25,000
કોલસો - ખરીદી	75,000
ખલાસીનો પગાર - વાર્ષિક	4,00,000
પરચૂરણ ખર્ચાઓ	50,000
મરામત ખર્ચા	24,500
જાવક નૂર	7,00,000
આવક નૂર	3,00,000

જહાજનો વીમો 60,000
મળેલ મુસાફર ભાડું
મળેલ મેલ મની 10,000
પ્રાઈમ નૂરના 10% છે. નૂર એકત્રિત કરવા માટે 5% દલાલી ચૂકવી. નૂર પર
4% એડ્રેસ કમિશનની ગણતરી કરવામાં આવી છે. મેનેજરને કમિશન ગણ્યા પછીના
નફા પર 5% કમિશન મળે છે.
તા. 01-04-2020ના રોજ રૂ. 50,00,000ના પડતર એ જહાજ ખરીદ્યું હતું.
160/ તાર્કિક શરની જર્ની હાહીની મુદ્રનિથી ઘરાણો આવામાં આવે છે. સફરના

16% વાર્ષિક ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિથી ઘસારો ગણવામાં આવે છે. સફરના અંતે હાથ પર કોલસો રૂ. 30,000 અંદાજવામાં આવ્યો છે.

OCENનું એક જહાજ તા. 10-01-2021ના રોજ કોચિન શિપચાર્ડથી સફર 17.5 શરૂ થઈ હતી અને તા. 23-03-2021ના રોજ મુંબઈ પૂરી થઈ હતી. નીચે મુજબની સફરની માહિતી હતી.

વિગત રકમ	
કોચિન તરફ જતા, 3,000 ટન400 ટન દીઠ	
કોચિનથી વળતા, 2,000 ટન350 ટન દીઠ	
ચઢામણી અને ઉતરામણી ખર્ચ 6 ટન દીઠ	
જાવક સફરનું મળેલ નૂર 10,00,000	
આવક સફરનું મળેલ નૂર	
મુસાફર ભાડું	
વાર્ષિક વહીવટી ખર્ચાઓ	
માસિક કેપ્ટનનો પગાર	
છ માસિક જહાજનો વીમા પ્રીમિયમ	
કોલસાનો શરૂઆતનો સ્ટોક	
કોલસાની ખરીદી	
કોલસાનો આખરનો સ્ટોક	
બંદર ખર્ચા	
વાર્ષિક પગાર	
પરચૂરણ ખર્ચાઓ	
પરચૂરણ માલસામાનનો વપરાશ	
નૂરનો વીમો	
એડ્રેસ કમિશન જાવક નૂર પર 4% અને વળતા નૂર પર 5% લેખે. મળેલ પ્રાઈમેજ	
નૂરના 2% છે. તા. 01-04-2020ના રોજ જહાજની ચોપડે કિંમત રૂ. 24,00,000	
છે. ઘસારો મૂળકિંમત પર વાર્ષિક 10%ના દરે સીધી લીટીની પદ્ધતિથી ગણવામાં	
આવ્યો છે. જહાજ તા. 01-04-2016ના રોજ ખરીદ્યું હતું. મેનેજરને નફાના 10%	
કમિશન મળવાપાત્ર છે.	

ઉપરની માહિતી પરથી સફરના હિસાબો તૈયાર કરો.

- 7 સુપરશાઈન કંપનીના મૂડી માળખામાં દરેક શેરના રૂ. 100ના ભાવના 17.5 7,000ના ઈક્વિટી શેર અને 12% ડિબેન્ચર રૂ. 7,00,000નો સમાવેશ થાય છે. જો વેચાણમાં 25% વધારો કરતા 70,000 યુનિટથી 87,500 યુનિટ સુધી થાય છે. વેચાણ કિંમત યુનિટ દીઠ રૂ. 15 થાય છે. ચલિત ખર્ચ યુનિટ દીઠ રૂ. 9 થાય છે અને સ્થિર ખર્ચ રૂ. 1,40,000 થાય છે. આવક વેરા દર 50% અપેક્ષિત છે. તમારે નીચે મુજબની ગણતરીઓ કરો.
  - (1) શેરદીઠ આવકમાં ટકાવારી વધારો.
  - (2) 70,000 યુનિટ અને 87,500 યુનિટનું નાણાકીય લિવરેજ
  - (3) 70,000 યુનિટ અને 87,500 યુનિટનું કાર્યકારી લિવરેજ ઉત્પાદનમાં 70,000 યુનિટથી 87,500 યુનિટ વધારા કરવાના સંદર્ભે કાર્યકારી લિવરેજ અને નાણાકીય લિવરેજના વર્તણૂક પર ચર્ચા કરો.
- 8 નાણાકીય પત્રક 31-03-2021 રોજ પૂરા થતા વર્ષ પરથી નીચે મુજબની **17.5** માહિતી મળેલ છે :

વિગતો	કંપની-M	કંપની-N	કંપની-O	કંપની-P
ઈક્વિટી શેર મૂડી				
(એકના રૂ. 5 ભાવે)	50,00,000	40,00,000	25,00,000	10,00,000
12% ડિબેન્ચર	-	10,00,000	25,00,000	40,00,000
EBIT	10,00,000	10,00,000	10,00,000	10,00,000
કરવેરા દર	50%	50%	50%	50%

ઉપરની નાણાકીય માહિતી પરથી, દરેક કંપનીની શેરદીઠ આવક (EPS)ની ગણતરી કરો.

ENGLISH VERSION

Instruction: (1) All questions have equal marks.

- (2) All necessary calculations are to be shown as part of question.
- (3) Write any four questions.
- Zeel purchased bus on 01-04-2017 from Ashok Corporation 17.5 under instalment purchase system and paid Rs. 24 lac on signing the contract. Outstanding amount was paid on 31-03 every year, including 10% interest on cash price outstanding in four instalments as below:

Date	31-03-2018	31-03-2019	31-03-2020	31-03-2021
Rs.	35,60,000	12,80,000	?	31,68,000

Depreciation is provided at a rate of 9% per year, under straight line method. At the end of the third year on 31-03-2020, the following journal entry was passed in the books of Zeel.

Particular	Dr.	Cr.
	Amount	Amount
Depreciation A/c Dr.	9,00,000	
To Bus A/c		9,00,000

Prepare necessary accounts in the books of Ashok Corporation and journal entries for the year 2018-2019 only in the books of Zeel.

2 Shree Manish purchased a machine from the Sunshine Mfg.

Ltd. on instalment purchase method on 1st January, 2018. Rs.

20,000 was to be paid on signing the agreement and balance in three annual instalments as follow:

Instalments 1st Instalment		2 nd Instalment	3 rd Instalment	
	(31-12-2018)	(31-12-2019)	(31-12-2020)	
Rs.	26,000	24,000	22,000	

Depreciation is charged at 10% per annum on straight line method. The books of the firm are closed on 31st December. Prepare Machine Account in the books of Shree Manish.

3 Dhara Ltd. of Saurashtra holds a coal mine on lease for a period of 20 years beginning from 01-01-2013. Company pay minimum rent Rs. 1,60,000 per year. Each year excess of minimum rent over the actual royalties, shortworkings can be recovered during the subsequent two years. In accident or strike year, the acual royalty is less than minimum rent, the minimum rent is to be reduced by 25% for that year. Royalty was to be calculated at Rs. 0.75 per ton. The annual output was 1st year 1,20,000 tons, 2nd year 1,60,000 tons, 3rd year 2,80,000 tons and 4th year 2,00,000 tons. There was strike in fourth year.

Prepare Minimum Rent Account, Royalties Account, Landlor's Account and Shortworkings Account in the books of the Dhara Ltd.

17.5

4 Kalyani Corporation Ltd. hired a mine on 01-01-2011. Minimum rent for 1st year was Rs. 14,000 with annual increase of Rs. 1,400 in every subsequent year in the minimum rent, merging into a royalty of Rs. 0.25 per ton of coal taken out with power to recoup short workings the first three years only.

17.5

The annual output for the fist five years was as under:

Year 2011 2012 2013 2014 2015

Production

(in tons) 14,000 42,000 84,000 1,12,000 39,200 Prepare following accounts in the books of Kalyani Corporation Ltd:

- (1) Royalty Account
- (2) Short working Account
- (3) Landlord's Account
- (4) Minimum Rent Account
- 5 The information of Voyage by Ship 'Canmarine' during 01-04-2021 to 30-06-2021 is given below. Prepare its Voyage Account.

Particulars	Amount
Coal-Opening Stock	. 1,50,000
Diesel	35,000
Port Charges	50,000
Loading and Unloading Charges	75,000
Captain's Salary-Monthly	25,000
Coal purchased	75,000
Salary of Sailors-annual	. 4,00,000
Sundry Expenses	50,000
Repairing Expenses	24,500
Outward Freight	. 7,00,000
Inward Freight	. 3,00,000
Ship's Insurance	60,000
Passanger Money Received	60,000
Mail Money Received	10,000
Primage is 10% on Freight. 5% Brokerage is to be	e paid for
collection of Freight. 4% address commission is to be	calculated

The ship was purchased on 01-04-2020 at a cost of 50,00,000. Depreciation is provided at 16% per annum on reducing balance method. Coal on hand at the end of Voyage is estimated at Rs. 30,000.

on freight. The Manager is to get 5% commission on net profit

after charging his commission.

A Ship 'OCEN' commenced its voyage on 10-01-2021 from 17.5 Cochin Shipyard and returned to Mumbai on 23-03-2021. Details of the Voyage are as under:

Particulars About Cargo	Amount
To Cochin, 3000 tons at	. 400 Per ton
From Cochin 2000 tons at	350 per ton
Stevedoring at	6 per ton
Freight received from outward journey	10,00,000
Freight received from return journey	7,00,000
Passanger Money	68,600
Annual Administrative Expenses	2,16,000
Monthly Captain's Salary	21,600
Half Yearly premium of Ship insurance	90,000
Coal - Opening Stock	1,09,000
Coal - Purchases	3,00,000
Coal - Closing Stock	41,000
Port Charges	24,900
Annual Salaries	3,00,000
Sundry Expenses	12,000
Store Used	2,02,000
Freight Insurance	14,000
Address Commission is 4% on outward freight and	5% on inward
freight. Primage received 2% on freight. Book val	lue of Ship as
on 01-04-2020 at Rs. 24,00,000. Depreciation is to	be calculated
at 10% p.a. on original cost by Straight Line Meth	hod. Ship was
purchased on 01-04-2016. The manager has a	right to get
commission at 10% on profit.	

From above information prepare Voyage Account.

The capital structure of shpershine company consists of an equity share of 7,000 each of Rs. 100 and 12% debenture Rs. 7,00,000. If sales increased by 25% from 70,000 units to 87,500 units, the selling price would be Rs. 15 per unit, variable costs amount to Rs. 9 per unit and fixed expenses amount to Rs. 1,40,000. The income tax rate is assumed to be 50%.

[Contd...

You are required to calculate the following:

- (1) The percentage increase in earning per share
- (2) The degree of financial leverage at 70,000 units and 87,500 units.
- (3) The degree of operating leverage at 70,000 units and 87,500 units.

Comment on the behaviour of operating leverage and financial leverage in relation to increase of production from 70,000 units to 87,500 units.

8 The following data are obtained from financial statements 17.5 for the year ended on 31-03-2021:

Particular	Company	Company	Company	Company
	M	N	O	P
Equity share capital				
(each of Rs. 5)	50,00,000	40,00,000	25,00,000	10,00,000
12% Debenture	-	10,00,000	25,00,000	40,00,000
EBIT	10,00,000	10,00,000	10,00,000	10,00,000
Tax Rate	50%	50%	50%	50%

As per above financial information, calculate the earning per share (EPS) for each company.